

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.2.12.2014.JŻ

**Pani
Stanisława Jolanta Andruszkiewicz
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Choroszczy**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.), w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 31 ust.1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.), w dniach 15-16.12.2014 roku pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

1. Marek Kiryluk – inspektor wojewódzki,
 2. Joanna Żukowska- inspektor wojewódzki-przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- na podstawie upoważnienia nr 1/2014 znak: PS.I.431.12.2014.JŻ z dnia 02.12.2014 r. (wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej), przeprowadził kontrolę, w trybie zwykłym, w Miejsko- Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Choroszczy, ul. Dominikańska 2, 16-070 Choroszcz, zwanym dalej MGOPS, Ośrodkiem.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli Urzędu Miejskiego w Choroszczy pod poz. nr 9.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Prawidłowość działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, w okresie od 1 sierpnia 2013 r. do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz.1228 z późn. zm.), zwaną dalej ustawą, MGOPS realizuje na podstawie § 6 Statutu z dnia 22.03 2012 r. Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy (Dz. Urz. Woj. Podl., poz. 976 z późn. zm).

Burmistrz Choroszczy upoważnił:

- Kierownika MGOPS do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji (zarządzenie Nr 252/10 Burmistrza Choroszczy dnia 28czerwca 2010 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy),

- pracownika – podinspektora MGOPS w Choroszczy, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji, (zarządzenie Nr 253/10 Burmistrza Choroszczy z dnia 29 czerwca 2010 r. w sprawie upoważnienia podinspektora MGOPS W Choroszczy, wydane na podstawie art. 8 b ustawy, na wniosek kierownika Ośrodka. Brak upoważnienia do przekazywania do biura informacji gospodarczej, informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy (z dniem 14 czerwca 2010 r. wszedł przepis art. 8 a ustawy, który zobowiązał organ właściwy wierzyciela do przekazywania do biura informacji gospodarczej, informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy).
Pracownik MGOPS w kontrolowanym okresie przekazywał do biura informacji gospodarczej powyższą informację gospodarczą, jednak bez stosownego upoważnienia.

Wyjaśnień udzielał Kierownik MGOPS, oraz pracownik Ośrodka realizujący zadania z zakresu ustawy.

Ocenę kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie następujących ustaleń:

W ewidencji MGOPS na dzień 15.12.2014 r. zarejestrowanych było 102 dłużników alimentacyjnych, w tym 69 zamieszkałych na terenie gminy Choroszcz, 32 na terenie innych gmin, 2 zamieszkałych za granicą (informacja z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień - nr 1 w aktach kontroli).

W kontrolowanym okresie, pod względem legalności i rzetelności porównano zgodność działań podejmowanych przez MGOPS z przepisami wynikającymi z ustawy, wobec 13 dłużników alimentacyjnych, wybranych z listy dłużników, udostępnionej przez pracownika MGOPS.

W wyniku powyższych czynności stwierdzono, że MGOPS podjął następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

a) **jako organ właściwy dłużnika** (w dwóch przypadkach działający również jako OWW), zwany w dalszej części protokołu OWD (skontrolowano akta 7 dłużników), tj.:

- przeprowadzał wywiad alimentacyjny z dłużnikiem, w celu ustalenia jego sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej, a także stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej oraz odebrał od dłużnika alimentacyjnego oświadczenie majątkowe, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy,
- przekazywał informacje do komornika oraz organu właściwego wierzyciela z przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych (w tym wszelkie posiadane informacje, istotne dla skuteczności egzekucji), za wyjątkiem akt opisanych w arkuszu ustaleń nr 5 i 6,
- zobowiązywał dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy oraz informował właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- wszczynał postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, w przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego (...),
- wydawał decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w przypadku dłużników, którzy przez okres ostatnich 6 miesięcy nie wywiązywali się w każdym miesiącu z zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50 % kwoty bieżąco ustalonych alimentów,
- składał wnioski o ściganie do prokuratury za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz.553 z późn. zm.) oraz do starosty o zatrzymanie prawa jazdy,

- składał wnioski do starosty o zwrot zatrzymanego prawa jazdy, w przypadku ustania przyczyny zatrzymania prawa jazdy/nastąpiła utrata statusu dłużnika alimentacyjnego.

b) jako organ właściwy wierzyciela - (skontrolowano 6 akt dłużników), zwanych w dalszej części protokołu OWW tj.:

- przekazywał dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika informacje o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, decyzję w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa, określonych w art. 27 ust. 7 pkt 3 ustawy,
- kierował wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- przekazywał do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- wydawał wymagane art. 27 ust.2 ustawy decyzje administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- kierował upomnienia,
- wystawiał tytuły wykonawcze.

W aktach (które zawierały niżej wymienione działania) Ośrodek:

- 1) nie poinformował organu właściwego dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informację gospodarczą o zobowiązaniu dłużnika wynikającym z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, dotyczy wszystkich kontrolowanych akt.
Z art. 27 ust.7a ustawy wynika, że organ właściwy wierzyciela przekazuje organowi właściwemu dłużnika informacje o zobowiązaniach dłużnika, wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy, po dokonany wpisie do biura informacji gospodarczej, (we wszystkich skontrolowanych przypadkach),
- 2) wezwania do dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego nie zawierały pouczenia o skutkach niestawiennictwa, zgodnego z obowiązującym prawem, (we wszystkich skontrolowanych przypadkach),
- 3) nie informował organu właściwego wierzyciela i komornika o efektach działań podjętych wobec dłużników (o otrzymaniu odpowiedzi z PUP nt. możliwości aktywizacji zawodowej dłużnika oraz odpowiedzi od starosty dot. prawa jazdy dłużnika) - dot. akt opisanych w arkuszu ustaleń nr 5 i 6.

Ośrodek działający jako organ właściwy wierzyciela lub dłużnika w sprawach o roszczenia alimentacyjne, dotychczas nie korzystał z uprawnień dot. wytoczenia powództw wobec innych osób uprawnionych do alimentacji.

Pod względem rzetelności, na podstawie wszystkich skontrolowanych akt spraw stwierdzono, że wszystkie działania wobec dłużników były podejmowane przez MGOPS we właściwej formie, zgodnie z ustawą o pomocy uprawnionym do alimentów oraz ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz.267 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541, z późn. zm.).

Natomiast Ośrodek:

- 1) nieterminowo wzywał dłużników do wywiadu alimentacyjnego, w celu ustalenia jego sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej, (...),

- 2) nieterminowo przekazywał dłużnikom informacje o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa,
- 3) nieterminowo kierował wnioski do organu właściwego dłużnika, o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- 4) nieterminowo kierował wnioski o aktywizację zawodową dłużnika (...),
- 5) nieterminowo wydawał decyzje w sprawie zwrotu (...),
- 6) nieterminowo kierował upomnienia do dłużników,
- 7) nieterminowo wystawiał tytuły wykonawcze.

Wykaz skontrolowanych spraw oraz wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości opisano w arkuszach ustaleń z kontroli, nr 1- 13.

Mając na uwadze nieprawidłowości stwierdzone w skontrolowanych aktach, podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień była, zgodnie z oświadczeniem kierownika Ośrodka z dnia 16.12.2014 r., „nieobecność pracownika realizującego zadania w zakresie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (...). W trakcie nieobecności, realizację powyższych zadań przejął pracownik w ramach zastępstwa. Duża liczba spraw w tym zakresie, jak i nowy pracownik bez doświadczenia spowodowała, iż realizacja zadań została zachowana, jednak z naruszeniem obowiązujących terminów.”

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości było:

- podejmowanie działań w stosunku do dłużników z opóźnieniem,
- nieterminowe przeprowadzanie postępowania egzekucyjnego.

Osobami odpowiedzialnymi za stwierdzone nieprawidłowości są pracownicy, wykonujący zadania podlegające kontroli oraz w ramach nadzoru, kierownik Ośrodka.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego znak: PS-I.431.2.12.2014.JŻ. z dnia 19 stycznia 2015 r. nie wniesiono zastrzeżeń.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

Niezwłoczne podejmowanie wszelkich działań wobec dłużników alimentacyjnych, w tym:

1. Podjęcie działań celem uzyskania upoważnienia do przekazywania do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w razie powstania zaległości, za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
2. Informowanie organu właściwego wierzyciela i komornika, o efektach działań, podjętych wobec dłużników (o otrzymaniu odpowiedzi z PUP nt. możliwości aktywizacji zawodowej dłużnika oraz odpowiedzi od starosty dot. prawa jazdy dłużnika).
3. Terminowe podejmowanie działań wobec dłużnika, tj.:
 - 1) wzywanie dłużników do wywiadu alimentacyjnego, w celu ustalenia jego sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej,
 - 2) przekazywanie dłużnikom informacji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa,
 - 3) kierowanie wniosków do organu właściwego dłużnika, o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
 - 4) kierowanie wniosków o aktywizację zawodową dłużnika,

- 5) wydawanie decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - 6) kierowanie upomnień do dłużników,
 - 7) wystawianie tytułów wykonawczych,
4. W wezwaniach do dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego i odebrania oświadczenia majątkowego, zawieranie pouczenia o skutkach niestawiennictwa, zgodnego z obowiązującym prawem.
 5. Właściwe przekazywanie organowi właściwemu dłużnika oraz dłużnikowi, informacji o zobowiązaniach dłużnika wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 i 2 ustawy, tj. po dokonanych wpisach do biura informacji gospodarczej (z art. 27 ust.7a ustawy wynika, że organ właściwy wierzyciela przekazuje organowi właściwemu dłużnika informacje o zobowiązaniach dłużnika, wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy, po dokonanych wpisach do biura informacji gospodarczej).

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybienia.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach i wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/-/

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Robert Wardziński- Burmistrz Choroszczy